

УДК 811.161.2'373.21:908(477.64-22)

DOI <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-216-18>

**ОКУПОВАНІ НАЗВИ-ОБЕРЕГИ:
МІКРОТОПОНІМИ СЕЛА ВОСКРЕСЕНКА
ПОЛОГІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**OCCUPIED NAMES-TALISMANS: MICROTOPYMS
OF THE VILLAGE OF VOSKRESENKA IN THE POLOHIVSKYI
DISTRICT OF THE ZAPORIZHIA REGION**

Даниленко Л. В.,

orcid.org/0000-0002-8617-6378

кандидат філологічних наук,

професор кафедри української мови

Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій

Стаття присвячена народним мікротопонімам – назвам частин території та її об'єктів. Для дослідження обрано неофіційну топоніміку села Воскресенка Пологівського району Запорізької області, яке вже чотири роки окуповане російськими військами. Мета наукової розвідки – зафіксувати мікротопоніми заради їх збереження, обґрунтувати етимологію та словотворення цих назв, пояснити, як на мікротопоніміці відобразилися регіональна специфіка мислення і мовлення українців.

У статті подано коротку історичну довідку про село Воскресенку, охарактеризовано його географічні, економічні та культурні особливості, що вплинули на народну топонімічну картину.

Мікротопоніми села Воскресенка як продукт колективної народної творчості творилися впродовж історії, використовуються в усній формі і виявляють психохарактер та соціальну позицію місцевих жителів, а саме: несприйняття колоніальних установок, інтерес до яскравих моментів життя, повага до моралі, прив'язаність до важливих для життєдіяльності споруд тощо.

На основі мовозначного дискурсу виділено кілька груп мікротопонімів, що стосуються села Воскресенка: назви частин території, назви закритих водоймищ, назви лісонасаджень і парків, назви автомобільних шляхів, автобусних і залізничних зупинок, назви пасажирського транспорту (потяга), назви мостів. Найменування пов'язані з історичними, соціально-економічними чинниками (функціонування залізниці, колгоспів, цегляного заводу, а також мостів, парків, доріг), складним рельєфом (балки, пагорби, яри, глинища, потічки), великою площею села та умовним поділом його на частини.

Мікротопоніми Воскресенки мають традиційні топонімічні принципи словотворення: перенесення назв з одного топоніма на інший, застосування форм відносних і присвійних прикметників. Водночас їм притаманне трансформування кон'юктурних (особливо радянських) назв, спрощення слів відповідно до місцевої говірки.

Ключові слова: село Воскресенка, народна мікротопоніміка, назви частин села, назви водоймищ, назви зупинок, окупована територія.

The article is devoted to folk microtoponyms – names of parts of the territory and its objects. The study focuses on the unofficial toponymy of the village of Voskresenka in the Polohivsky district of the Zaporizhzhia region, which has been occupied by Russian troops for four years. The purpose of scientific research is to record microtoponyms for the sake of their preservation, to substantiate the etymology and word formation of these names, and to explain how regional specifics of Ukrainian thinking and speech are reflected in microtoponymy.

The article provides a brief historical overview of the village of Voskresenka and describes its geographical, economic, and cultural features that have influenced the folk toponymic landscape.

The microtoponyms of the village of Voskresenka, as a product of collective folk creativity, have been created throughout history, are used in oral form, and reveal the psychological character and social position of local

© Даниленко Л. В., 2026

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу (CC BY 4.0)

residents, namely: rejection of colonial attitudes, interest in vivid moments of life, respect for morality, attachment to structures important for life, etc.

Based on linguistic discourse, several groups of microtoponyms related to the village of Voskresenka have been identified: names of parts of territory, names of closed reservoirs, names of forest plantations and parks, names of motorways, bus and railway stops, names of passenger transport (trains), and names of bridges. The names are associated with historical and socio-economic factors (the functioning of the railway, collective farms, brick factory, as well as bridges, parks, roads), complex terrain (ravines, hills, gullies, clay pits, streams), the large area of the village and its conditional division into parts.

The microtoponyms of Voskresenka follow traditional toponymic principles of word formation: transferring names from one toponym to another, using relative and possessive adjectives. At the same time, they are characterized by the transformation of opportunistic (especially Soviet) names and the simplification of words in accordance with the local dialect.

Key words: Voskresenka village, folk microtoponymy, names of village parts, names of reservoirs, names of bus stops, occupied territories.

Постановка проблеми. Мікротопоніми – найменування тих об’єктів території, які люди облаштовують для зручності співжиття в обширах свого населеного пункту. Це назви-характеристики, назви-маркери, створені на основі спостережень, мислення, досвіду, особливостей вибору місця для господарювання, спілкування, творення культури. Мікротопоніми, як і топоніми загалом, – духовна спадщина народу. Вони зберігають історичну пам’ять і етнічні риси, вказують на причетність до місця, визначають земляцтво, об’єднують покоління.

Проблема збереження мікротопоніміки певних населених пунктів України загострилася в час російсько-української війни. Багато міст і сіл знищено, багато залишаються під контролем ворожої армії, а в політичних колах ведуться дискусії щодо можливих територіальних поступок взамін на оманливий мир, який пропонує агресор.

Нині дуже важливо зафіксувати суспільне надбання, особливо те, що існує лише в усному мовленні, а саме народні мікротопоніми. Завдання нелегке, але посильне. Варто покластися на пам’ять людей, усну народну творчість, архівні матеріали, краєзнавчі розвідки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Мікротопоніми вивчаються в загальному контексті топоніміки – розділі мовознавства та історичної науки. Дослідження опираються на етимологію, яка знаходить і пояснює первинні назви понять; на історію, яка відкриває факти минулого; на географію, яка демонструє особливості земної поверхні. Тому, описуючи назви в окремому населеному пункті, будемо орієнтуватися не лише на лінгвістичні теорії, а й на наукові розвідки в інших галузях.

Дослідники різних напрямів мають спільний інтерес до того, як і коли відбувалося найменування територій. Завдяки поєднанню наукових напрацювань щодо розвитку мови, фольклорної та етнографічної спадщини, археологічних знахідок, історичних фактів, географічного аналізу виявлено джерела походження топонімів. Мовознавиця А. Коваль, наприклад, називає такі з них: характер земної поверхні; види птаства, тварин, рослин; свідчення про історичні події, прикмети суспільного життя народу, виробництва, торгівлі побуту; пам’ять про племена і народи, причетних до території [1, с. 20]. Окремо науковці виділяють топоніми тюркського походження, зокрема такі групи: «назви, що утворилися від відомих уже топонімів (назв населених пунктів, пагорбів, гір, земельних ділянок)» і «назви, що утворилися від гідронімів (назв річок)» [2, с. 170].

Цікавий і зворотній процес, коли назва є не загадкою, а підказкою. «Саме топонімія підсумовує властивості, які дозволяють використовувати топоніми для вивчення образів культурних та природних ландшафтів, – зазначила географ Т. Купач [3, с. 149]. Вибір мовцями певної ознаки території вона розглядає як «основу процесу ідентифікації» [3, с. 149] і вказує: «Сучасний стан топонімії України, її вербальний образ..., уособлює в собі унікальну мовно-географічну систему» [3, с. 151].

Важливий аспект мовознавчих досліджень – деривація топонімів. А. Коваль виділяє такі типи словотворення: від двох основ (град, город, поль, піль); перенесення старих назв на нові, розщеплення назв; перейменування; від особових назв; числові [1, с. 177–277]. Топоніміка не

застигла в своєму існуванні. Назви поселень створювалися в минулому і створюються тепер, виявляючи специфіку мислення і досвід суспільства.

Мікротопоніми – шар топоніміки, що демонструє особливу народну спостережливість, уважність до дрібніших частин топосу. За енциклопедичним визначенням, мікротопоніми – це «різновиди топонімів, власні назви локального географічного об'єкта лісу, урочища, поля, пасовища» [4, с. 46]. Це також назви сінокосів, стежок, окремих каменів [5, с. 345]; господарських угідь, мікроспоруд (колодязів, мостів, будок, вишок, зимівель, кордонів, мисливських будиночків) [6, с. 122] тощо.

Науковий інтерес до мікротопонімів поки обмежений через малопомітність у загальному контексті назв і регіональною приналежністю. Багато з таких найменувань не є офіційними і побутують лише в усному мовленні. Ідеться про народні назви, або народну термінологію – «місцеві географічні терміни» [7, с. 7]. Народні мікротопоніми – цінний матеріал, який може відкрити таємниці про минуле народу, його матеріальні й нематеріальні надбання, що формувалися в локальних середовищах. Природа мікротопонімів відповідає законам топоніміки, але й має свої особливості.

Останнім часом проблема мікротопонімів розширює наукове коло зацікавлених. Функціонування народних назв у різних регіонах України описано і систематизовано в працях В. Баньої [8], Д. Бучко [9], Г. Волчанської [10], О. Заїнчовської [11], Л. Лонської [12], М. Паньківа [13], Л. Сегіна [14]. В основі їхніх досліджень – походження і словотворення мікротопонімів (сільських територій, парків, площ, ринків, полів, пасовищ, садів, ставків, вулиць, провулків, шляхів сполучення, будівель, поховань тощо). Інтерес до мікротопонімів – це увага до колективної творчості в позначенні місця спільного проживання, а, відповідно, до творення спільної культури, до формування ідентичності, до пам'яті.

У статті передбачено опис народних, неофіційних, мікротопонімів села Воскресенка Пологівського району Запорізької області. **Мета розвідки** – зафіксувати назви заради їх збереження; обґрунтувати етимологію і вказати на способи словотворення; пояснити, як на мікротопонімах відобразилися регіональна специфіка мислення і мовлення жителів українського села.

Виклад основного матеріалу

Історичний портрет населеного пункту. Село Воскресенка Пологівського району на Запоріжжі розташоване в степовій частині України, на правому березі річки Конки (притоки Дніпра), яка в давнину, в різний час, була кордоном між землями запорозьких козаків та ногайців, Кримського ханства і Османської імперії. Уздовж річки колись розміщувалися козацькі зимівники. На початку другої половини XVIII століття сюди прибули переселенці з Полтавщини та Чернігівщини. Багаті поклади білої і червоної глини стали для них ресурсом гончарського промислу, а село, відповідно, отримало назву Гончарівка (за записами Гончариха). Пізніше село перейменували на Воскресенку. Це сталося після великої пожежі. Активний розвиток села припадає на початок 1900-х років. Якраз тоді було прокладено залізницю, що з'єднала Олександрівськ (Запоріжжя) і Юзівку (Донецьк), та введено в дію цегляний завод. У той час земство збудувало церкву, чотири школи, лікарню, міст через Конку. З'явилися приватний паровий млин та олійниця. Діяв ярмарок.

У ході часу – колонізації російським царизмом, обох світових війн, Української революції, радянщини, краху СРСР, відновлення Незалежності, село творило свої традиції, прагнуло розвитку, втрачало і набувало. У 1934 році комуністична влада перейменувала його на штучно-ідеологічне – Чапаєвку. У 2016 р. назву Воскресенка повернуто.

Історія села збережена в пам'яті місцевих жителів, у фольклорі, фотографіях, раритетних речах, в архітектурі та меморіалах. Характер Воскресенки зчитується ще й з місцевої топоніміки – своєрідного маркування території і колективної творчості водночас.

Нині Воскресенка перебуває у великій біді. Від 4 березня 2022 року вона окупована російськими військами. Потерпає, сама собі вже видається чужиною, але залишається оберегом українства.

Походження і засоби словотворення мікротопонімів Воскресенки

Народні назви, сформовані в межах села, відображають уяву про події, соціум, розташування і вигляд об'єктів минулого. Більшість із мікротопонімів пов'язані з історичними процесами, що є підказкою для встановлення періоду їх створення. Багато з назв чітко прижилися в народному побутуванні. Колоритні, дотепні і влучні, вони існують у місцевих переказах, анекдотах, бувальщинах. Є назви й більш практичні, але так само вдатні.

Назви частин території села. Село Воскресенка має повздовжню географічну форму площею майже 12 тисяч квадратних кілометрів, простягається вздовж річки на 10 кілометрів. Для зручності орієнтування місцеві мешканці поділили село на умовні «сектори», за якими прижилися й відповідні назви. Найбільші територіальні частини такі: *Профінтер, Зірка, Центр, Петровська, Совхоз, Солошина*.

Вірогідно, що найстаріша з назв частин села, яка збереглася до нашого часу, – *Солошина*. За популярною сільською легендою, цей мікротопонім пов'язаний із прізвиськом пана Солохи, який, начебто, мав тут маєток і був доброю людиною. Наївний народний термін втілює бажане, щось світле й надійне в історичній долі воскресенців. Утім більш імовірно, що *Солошина* – це похідна назва від топоніма *Солошина балка*.

Більша частина найменувань територій – це інтерпретовані назви перших колгоспів. У 1929 році їх було п'ять: «Профінтерн», «Червона Зірка», «Авангард», імені Петровського, «Боротьба». Комуністичні назви люди використовували по-своєму. У слові «профінтерн» зникла остання літера, через що нівелювалося його лексичне значення; словосполучення «червона зірка» втратило прикметник, а з ним ідеологічну символічність; найменування-присвята «імені Петровського» не асоціювалося з персоною, тож не мало ніякої комуністичної сакральності, а через понятійну прив'язку (частина, територія) існує у формі жіночого роду. Назва «Авангард» взагалі не утвердилася в народі, її витіснила більш зрозуміла – «Центр». Найменування «Боротьба» не залишило про себе жодного знаку. З часом перші колгоспи об'єдналися в один, який спочатку назвали «Дружба», а згодом – імені Дзержинського. Жодна з нових офіційних назв не замінила раніше сформовані народні мікротопоніми. У час Незалежності землі були розпайовані між селянами і стали основою для створення агрофірми «Батьківщина». Ця назва до війни вживалася лише на позначення конкретної території – господарства, де розміщені контора, гараж, склади.

У 1960-х рр. в селі, окрім колгоспу, було організовано ще й радгосп з назвою «40 років Радянській Україні». Через зросійщення суспільно-економічної сфери і несприйняття кон'юктурного кліше серед місцевих жителів побутувало спрощене слово «совхоз». Воно й прижилося як народна ідентифікація території.

Насаджені комуністичною владою назви трансформувались у народному мисленні і мовленні, а отже не виконували ідеологічної ролі. Залишившись у такому вигляді на топонімічній мапі села, вони лише свідчать про історичні процеси та про ставлення до тих процесів звичайних людей. Цим мікротопонімам майже 100 років. Про вкоріненість народних найменувань свідчать утворені від них назви мешканців: *профінтерці, зірчанці, центрянці, петровчани, солошанці*, а також відносні прикметники, що стали частиною інших мікротопонімів (назв споруд, закладів, насаджень, місць поховань тощо) – *Профінтерський клуб, Центрянський клуб, Зірчанський магазин, Петровчанське кладовище* тощо.

Кожна з названих територій подрібнена ще на менші. Через складний рельєф села, особливо в західній його частині (тут багато балок, пагорбів, глинищ, ярів), вулиці не мають чіткого планування. Вони формувалися відповідно до скупченого заселення, утворюючи своєрідні топографічні «острівці» – клини, кутки, виселки. Виникнення їх найменувань різне. Це похідні від первинних **назв об'єктів рельєфу**: *Лиса* – територія на узвишші, поблизу гори *Лиса*; *Бакай* – місцевість побіля потічка, бакає за суттю і Бакає за власним іменем; **від назв первинних поселень**: *Куберня* – територія на місці колишнього німецького заселення Куберле. Існують також

семантично спрощені назви, такі, що дають пряму локаційну характеристику. Наприклад, розповсюджені мікротопоніми *Балка*, *Куток* (таких назв у селі кілька). Більш нові мікротопоніми утворені *від назв важливих для села господарств: Бригада, Гараж, Грядина, Завод, Лікарня, Тік, Школа тощо.*

Назви закритих водоймищ. У селі Воскресенка і неподалік від нього існує кілька ставків, у назвах яких відтворилися буквальні вказівки на вигляд і сутність, буденні уподобання селян:

Новий. Сміслові значення прикметникової назви – вказівка на недавнє виникнення. Утім ставку щонайменше сімдесят років. Його назва залишається незмінною та втратила вказівку на час.

Ротковий або *Старий.* Мікротопонім *Ротковий*, за однією із версій, походить від прізвища Ротко (в селі Воскресенка є кілька сімей Ротків). Але зв'язку між прізвищем та мікротопонімом поки не проглядається. Існує й інша версія: найменування ставка походить від слова «родник» (так у селі називають «джерело»). Можливо, спочатку існувала назва Родниковий, а потім відбулося її скорочення з подальшим уподібненням [д] до [т]. Складнощі в етимологічному пошуку точно підтверджують лише те, що цей мікротопонім дуже давній. Як доказ – паралельна назва *Старий* (антонім відносно до гідроніма Новий).

Старе Русло – найменування ставка, утворене шляхом унаслідування назви місцини, старого русла річки Конки.

Курячий – іронічна назва, що вказує на мілководдя, особливо в посушливу пору року (тоді, мовляв, і курі можуть купатися). Таких ставків у селі щонайменше два.

Кар'єр – штучний ставок на місці глинища в одній із балок, що утворився внаслідок видобутку глини для будівництва другої колії залізниці на початку 1980-х рр. На сьогодні ставка не існує, але заглиблене поросле місце зберегло його назву, інколи з уточненням – *Колишній Кар'єр.*

Назви лісонасаджень і парків. У селі є кілька парків, висаджених у різний час.

Штучне лісове насадження на околиці населеного пункту відоме як *Солошанський ліс*. Відносний прикметник у назві вказує на приналежність уже не до балки, а до території.

Вишуканістю у плануванні і породами дерев довгий час приваблював парк біля річки, облаштований ще кимось із поміщиків (питання досліджується). Народне найменування, яке донині використовується на позначення цього місця, – *Казьонний сад*.

Наприкінці 1950-х рр. голова колгоспу «Профінтерн» Сушко Іван Федотович, плакаючи мрію облагородити село, зайнявся побудовою Будинку культури, а також парку розваг на луках біля річки. Будинок культури було звелено, він справді довгий час був окрасою і справжнім місцем культури. Селяни назвали його звично і зрозуміло для себе – *Профінтерський клуб*. А от з парком вийшло не все, як планувалося. Дерев висаджено, але задуману інфраструктуру (алеї, атракціони, кіоски) не вдалося реалізувати. Це місце хоч і приваблювало людей, але не доглядалося, з часом запустило, перетворившись на чагарник, а пізніше піддалося стихійній вирубці. Про благородну місію колишнього голови колгоспу свідчить лише мікротопонім – *Парк* або *Парк, той що біля річки*.

Більшість парків Воскресенки не мають офіційних назв. Народна ідентифікація їх банальна – *біля Школи, біля Клубу тощо.*

Назви шляхів сполучення

Назви автомобільних шляхів та автобусних зупинок. Кілька важливих автомобільних доріг у селі та біля нього більш відомі за народними назвами, а не за офіційними.

Уздовж села з північного боку тягнеться один із найстаріших шляхів *Генералка*, що сполучає село Пологи та село Балочки Пологівського району. Назва походить від прикметника «генеральний», тобто критично важливий. Цей шлях активно використовувався для військових маневрувань під час Другої світової війни та для забезпечення польових робіт у мирний час.

Головну дорогу, що проходить через село і по якій прокладено рух пасажирських автобусів, місцеві жителі завжди називали Центральною, хоч формально десятки років то була вулиця Леніна. У зв'язку з деколонізацією вулицю перейменовано. Центральною вона стала офіційно (чи не єдиний випадок перенесення народної назви в картографію села).

У 1960-х рр. до Воскресенки з Поліг було прокладено два автобусні маршрути. По селу автобуси рухалися центральною дорогою від центру до двох протилежних частин – західної і східної. Зупинки на цих маршрутах отримали невибагливі народні назви з прив'язкою до первинних мікротопонімів і вказівкою на точне місце прибуття-очікування: «Зірка», «Магазин», «Трансформатор», «Бригада», «Зелена Школа», «Клуб», «Совхоз», «Солошина».

Назви залізничних зупинок. До повномасштабного вторгнення через Воскресенку курсував пасажирський потяг Пологи – Комиш Зоря. Безпосередньо в селі потяг зупинявся на станції «Гусарка» та на зупинках (зупинних пунктах з позначенням певного кілометра відстані). Окрім цього, воскресенці користувалися ще двома зупинками, які розташовувалися за 1–2 кілометри від села. Замість офіційних залізничних нумерацій місцеві жителі вигадали свої назви, влучні і колоритні.

Зупинка «*Лисянська*» (зупинний пункт 290 км.). Походить від назви гори Лиса та відповідної території.

Зупинка «*Казарма*» (зупинний пункт 292 км.). Назва вказує на місце розміщення колійних казарм – житлових приміщень для залізничників, збудованих водночас із самою залізницею.

Зупинка «*Марчénкова*» (зупинний пункт 293 км.) – форма присвійного прикметника пов'язана з прізвищем. Розповідають, що біля зупинки на «Будці» (будівлі залізничників) жив дивакуватий чоловік Семен Марчénків. Той привертав до себе увагу неадекватною поведінкою, викликав у людей сміх або обурення. Ім'я і прізвище чоловіка послужило не тільки для назви залізничної зупинки, а й для створення приказки. «Що ти як Семен Марчénків» – кажуть тим, хто вчиняє щось непорядне.

Зупинка «*Ярмаркова*» (зупинний пункт 295 км.). Форма присвійного прикметника вказує на місце проведення ярмарків у давніші часи. Більш уживана назва цієї зупинки серед сучасних жителів – *Центр*.

Зупинка «Совхоз» (зупинний пункт 300 км.) названа шляхом перенесення назви з іншого народного мікротопоніма.

Назва пасажирського транспорту (потяга). Воскресенці придумали назву і для пасажирського потяга – *Дашній*. Це відносний прикметник від слова «дача». Первинна назва – *Дачний*, тобто потяг, який курсує до дач. При вимові відбулася заміна приголосних [ч] – [ш]. Назва потяга, очевидно, така ж давня, як і сама залізниця та первинна інфраструктура навколо неї, і вже є призабутою.

Назви мостів. Велика протяжність залізниці і річки на території села потребували будівництва кількох мостів. Їх найменування залежало від місця розташування, кольору, форми, і вигляду конструкцій. Залізничний міст через річку (колись червоного кольору) – *Красний*, міст із двома коліями – *Двойний*. Існує ще три мости тунельної форми з однаковою назвою – *Труба*.

Побутування мікротопонімів лише в усному мовленні утримує їхнє життя в кількох поколіннях воскресенців. Вживання цих назв за межами села стало ідентифікатором причетності до краю.

Через російсько-українську війну село Воскресенка переживає чи не найскладніший період своєї історії. Вимушений виїзд мешканців, а отже вихолощення місцевого соціального простору; присутність ворожого війська, а отже моральне подавлення людей, які залишилися в окупації, ідеологічний вплив на культуру й освіту, – руйнівні чинники не лише для конкретного села, а й для України загалом. Тому збереження духовних набутоків населеного пункту зокрема й мікротопоніміки, – завдання тих, хто дбає про цілісність держави. Проблема вивчення мікротопонімів, як надбання колективної народної творчості, на часі.

Висновки. Багато мікротопонімів Воскресенки – продукт колективної народної творчості. Вони формувалися впродовж історії, передавалися з покоління в покоління, використовувалися в усній формі і дотепер майже повністю заміщують офіційні назви. Специфіка називання територій і територіальних об'єктів виявляє характер мислення та поведінки місцевих жителів, риси колективу з поколінневою тяглістю, а саме: несприйняття колоніальних установок, інтерес до яскравих моментів життя, прихильність до тих, хто робить добрі справи, прив'язаність до важливих для життєдіяльності споруд тощо.

Серед груп мікротопонімів у селі Воскресенка можна виділити такі: назви частин території, назви закритих водоймищ, назви лісонасаджень і парків, назви автомобільних шляхів та автобусних зупинок, назви залізничних зупинок, пасажирського транспорту (потяга), назви мостів. Усі найменування пов'язані з історичними, соціально-економічними чинниками, складним рельєфом, великою площею села та умовним поділом його на більші й менші частини.

Мікротопоніми Воскресенки мають традиційні топонімічні принципи словотворення: перенесення назв, застосування форм відносних і присвійних прикметників. Водночас їм притаманне спрощення слів відповідно до місцевої говірки. Народні назви мікротопонімів села – то обереги українства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Коваль А. Знайомі незнайомці. Походження назв поселень України. Наук.-попул. вид. Київ : Либідь. 2001. 304 с.
2. Ільченко І., Лугова Д. Відтопонімічні назви тюркського походження Запорізької області. *Вісник науки і освіти. Серія: Філологія, культура і мистецтво, педагогіка, історія та археологія, соціологія.* 2023. № 3. С. 166–177. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-3\(9\)-166-177](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-3(9)-166-177)
3. Купач Т. Топонімія як мовний образ території України. *Наукові Записки Вінницького педуніверситету. Сер. Географія.* 2010. Вип. 21. С. 149–156.
4. Літературознавча енциклопедія: У двох томах. Т. 2. Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : Видавничий центр «Академія». 2007. 624 с. (Енциклопедія ерудита).
5. Українська мова: Енциклопедія. Редкол.: Русанівський В. М. (співголова), Тараненко О. О. (співголова), М. П. Зяблюк та ін. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : Вид.-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана. 2004. 824 с.
6. Словник української ономастичної термінології. Уклад. Д. Г. Бучко, Н. В. Ткачова. Харків : Ранок-НТ, 2012. 256 с.
7. Янко М. Гомін землі: Загадки топонімії. Київ : Веселка, 2000. 127 с.
8. Баньої В. Мікротопонімія басейну річки Ужа: (на матеріалі українських говірок Закарпаття): автореф. дис. ... канд. філол. наук. Івано-Франківськ, 2009. 20 с.
9. Бучко Д. Лексико-мотиваційні та структурно-словотвірні особливості мікротопонімії Перегінщини. Історична та сучасна українська ономастика: Вибрані праці. Чернівці : «Букрек», 2013. С. 384–394.
10. Волчанська Г. Мікротопонімія села Миронівки. *Наукові записки. Серія : Філологічні науки (мовознавство).* Кіровоград : Видавець Лисенко В. Ф., 2014. Вип. 129. С. 368–373.
11. Заїнчовська О. Мікротопонімія Південно-Східного Поділля (на матеріалі Кіровоградської області): автореф. дис. ... канд. філол. наук/ Кіровоград, 2009. 28 с.
12. Лонська Л. Словотвірні типи мікротопонімів Черкащини. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 10 : Проблеми граматики і лексикології української мови.* 2014. Вип. 11. С. 117–122.
13. Паньків М. Топоніми та мікротопоніми національних меншин в Івано-Франківській області. М. І. Паньків. Галичина. 2018. Ч. 31. С. 39–49.
14. Сегін Л. Структурно-словотвірні особливості мікротопонімів Донеччини. *Мова: класичне – модерне – постмодерне.* 2021. №7. С. 143–161. DOI: <https://doi.org/10.18523/lcmp2522-9281.2021.7.143-162>.

Дата першого надходження статті до видання: 26.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 19.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 14.04.2026